

Asia: VN/30209/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kansalaisopistojen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille velvollisuus tallentaa säädetyt tiedot KOSKI-tietovarantoon, mikäli ne järjestävät Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta annetun lain 8.1 §:n 2 mom. tarkoitettua, palvelukeskuksen valtionavustuksena rahoittamaa koulutusta.

Esityksen tavoitteena on saada mahdollisimman kattavasti julkisesti rahoitetun koulutuksen tiedot valtakunnallisiin tietovarantoihin, mitä Kansalaisopistojen liitto pitää kannatettavana. Kaikenikäisten osaamisen kehittyminen on tärkeää saada tunnistetuksi ja tunnustetuksi. Uusista velvoitteista seuraa yleensä myös uusia kustannuksia, joten kansalaisopistojen ja niiden ylläpitäjien on tärkeää muistaa huomioida valtionavustusta haettaessa kaikki ehdotetusta tallentamisvelvoitteesta aiheutuneet kulut.

Kuten esityksen perusteluissa todetaan, taiteen perusopetuksen opintosuoritustietoja ei ole tällä hetkellä mahdollista tallentaa Koski-tietovarantoon. Kansalaisopistojen liitto on pitänyt tätä valitettavana, koska vapaan sivistystyön oppilaitoksilla on ollut 1.8.2021 alkaen mahdollisuus tallentaa vapaan sivistystyön vapaatavoitteisen koulutuksen suoritustietoja kyseiseen tietovarantoon. 123 kansalaisopistoa järjestää vapaan sivistystyön valtionosuudella tällä hetkellä taiteen perusopetusta.

Eduskunnan sivistysvaliokuntakin totesi vapaan sivistystyön koulutusta koskevien tietojen tallentamista koskevasta hallituksen esityksestä antamassaan mietinnössä (SiVM 2/2021 vp), että taiteen perusopetuksen jääminen ehdotetusta uudistuksesta ei ollut ongelmatonta. Valiokunta katsoi tärkeäksi selvittää, voidaanko taiteen perusopetus ottaa mukaan uudistukseen, ja painotti taiteen perusopetuksessa hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen keinojen edistämistä yhdenvertaisesti muiden vastaavien opintosuoritusten kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriö selvitytti asiaa syksyn 2021 aikana ja sai selkeän kannatuksen ajatukselle, että taiteen perusopetuksen asema osana suomalaista koulutusjärjestelmää vahvistuisi, jos siihen liittyvät suoritustiedot vietäisiin Koski-tietovarantoon. Kansalaisopistojen liitto iloitsee hallituksen esityksen mukanaan tuomasta mahdollisuudesta.

On muistettava, että osaamisperusteiseen ajattelutapaan siirtyminen ja sen konkreettinen toteuttaminen niin vapaassa sivistystyössä ja työllisyyttä edistävien koulutuksissa kuin taiteen perusopetuksessakin on aikaa vievä, kehkeytyvä prosessi, joka edellyttää opettajien ja hallintohenkilöstön vankkaa täydennyskoulutusta, riittävää työaikaa ja toimivia teknisiä ratkaisuja. Kansalaisopistojen liitto korostaa, että muun muassa edellä mainitusta johtuen kehittyvät tulevaisuuden kansalaisopistot eivät voi toimia ilman riittäviä henkilöstöresursseja.

Nuottanen Jaana
Kansalaisopistojen liitto KoL